

Terugblik Meerjarenaafspraak 2006-2010

Terugzine

Magazine van de Groene Kennis Coöperatie
met succesprojecten van de afgelopen vijf jaar

**Lezen en
laten lezen!**

Gooi mij niet weg
maar geef me door!

Of kijk op www.magazine.gkc.nl

Samenwerking in de
groene kolom is uniek

Samen kennis maken

Win-win voor onderwijs en bedrijfsleven

Een trigger die internationalisering
op een hoger plan heeft gebracht

Internationale week HAS Den Bosch

Aanleiding

Toenemende internationalisering van de arbeidsmarkt stelt andere eisen aan afgestudeerden en werkende professionals. Hogeschool HAS Den Bosch wil studenten daarom een internationale leer- en werkomgeving bieden en ze opleiden tot wereldprofessionals.

Doel

Het creëren van een internationale leeromgeving voor studenten om zo internationaal bewustzijn te creëren bij zowel studenten als medewerkers. Hiervoor moeten internationale onderdelen binnen de opleidingen worden uitgebouwd en worden activiteiten georganiseerd die docenten internationaal gericht maken.

Aanpak

HAS Den Bosch organiseerde tegelijk met zijn zestigjarig jubileum in 2008 een internationale week met een intensief programma: symposia, workshops, excursies, conferentie, netwerkbijeenkomsten en een sociaal programma. Onderwerpen die besproken werden, waren het wereldvoedselprobleem, internationaal ondernemerschap, trends in de agrarische handel en de internationale context van agrarisch onderwijs.

Alle studenten en medewerkers werden in de gelegenheid gesteld zoveel mogelijk deel te nemen aan het programma. Er werden diverse gasten uit binnen- en buitenland uitgenodigd. Op het programma stonden symposia met als onderwerpen 'World Food Situation', 'Trendwatching in Agricultural Trade', 'International Training, an experimental garden for the future?'. Er waren bedrijfsbezoeken, netwerkbijeenkomsten en tientallen workshops.

De activiteiten en ontmoetingen in 2008 hebben geleid tot diverse vervolgvactiteiten. Zo is internationalisering nu integraal onderdeel van het beleid van HAS Den Bosch. In 2012 organiseert HAS Den Bosch bovendien een vergelijkbare activiteit, nu zonder subsidie. Het programma van die activiteit, International Days genaamd, zal wat compacter zijn. Het thema is duurzaamheid en innovatie en elk programmaonderdeel is gekoppeld aan een onderdeel uit de opleidingen.

Aan het woord

Ate van der Hoeven, *student*

“Internationalisering staat nu meer in ‘the picture’”

“Internationalisering heeft sinds die week een duidelijkere plek in de opleiding gekregen”, vindt Ate van der Hoeven, vierdejaarsstudent milieukunde. “Studie en stage in het buitenland is toegankelijker.” In 2008 hielp hij mee met de organisatie van de international week. “Het goede van zo’n week is dat alle studenten met internationalisering kennismaken, of je nu wilt of niet. Het was opgenomen in het rooster, de hele week was ingepland. Je kon er niet om heen. Internationalisering staat nu meer in ‘the picture.’”

Aan het woord

Laura Lap, *mobility coördinator*

“Internationalisering staat nu in het blikveld van alle medewerkers”

“De workshop interculturele communicatievaardigheden die we tijdens die week organiseerden, was zo’n succes dat we het ingebouwd hebben in alle opleidingen”, zegt Laura Lap, mobility coördinator bij HAS Den Bosch. “Studenten waren er heel positief over.” Lap, destijds net afgestudeerd aan HAS Den Bosch, was als projectmedewerker betrokken bij de organisatie van de week. Ook voor 2008 was HAS Den Bosch wel internationaal georiënteerd, vindt ze. Zelf heeft ze bijvoorbeeld samen met haar studiegenoten een studiereis naar Kenia georganiseerd. “De international week heeft er voor gezorgd dat internationalisering in een stroomversnelling is gekomen. Zo krijgt iedereen, ook het ondersteunend personeel, de mogelijkheid om naar Cambridge te gaan voor een taalcursus Engels. Internationalisering staat nu in het blikveld van alle medewerkers.”

Een trigger die internationalisering op een hoger plan heeft gebracht

Aan het woord

Joris Fiers, *docent*

“Een trigger die internationalisering op een hoger plan heeft gebracht”

“Studenten van de opleiding Bedrijfskunde & Agribusiness van HAS Den Bosch werken nu in een onderwijsmodule ‘In Business’ samen met studenten van Hochschule Anhalt in Duitsland.” Joris Fiers, docent recht en beleidsmedewerker bedrijfskunde en agribusiness is enthousiast over deze samenwerking die is voortgekomen uit contact tijdens de internationale week. In die module werken studenten in groepen aan een case. Een Nederlands of Duits bedrijf wil investeren in bijvoorbeeld China of Ghana. Studenten zoeken uit wat risico’s zijn, wat haalbaar is. “De samenwerking met de Duitse hogeschool loopt erg goed. We zijn met studenten daar geweest, zij zijn hier geweest. We willen dit doorzetten en mogelijk uitbreiden met andere landen. Die internationale week was een trigger die internationalisering op een hoger plan heeft gebracht.”

Aan het woord

Neeltje Bekkers, *organisator*

“Een kick-off voor een duidelijkere profilering van internationalisering”

“Internationalisering maakt nu integraal onderdeel uit van het beleid en alle opleidingen bij HAS Den Bosch”, zegt Neeltje Bekkers. Ze nam in 2008 als hoofd Internationalisering het initiatief voor de internationale week bij Hogeschool HAS Den Bosch en tekende ook voor de organisatie. HAS Den Bosch wilde internationalisering daarmee duidelijker profileren, en dat is volgens Bekkers gelukt. De internationale week was een ‘kick-off’. Tijdens die internationale week rees het plan om een opleiding ‘International Food & Agribusiness’ op te zetten. “De vraag was of we de internationale focus in het vierde jaar van bestaande opleidingen zouden onderbrengen, of dat het beter was een volledige internationale opleiding op te zetten. De vele gesprekken tijdens een arbeidsmarktverkenning gaven uiteindelijk doorslag voor het laatste.” In september 2012 gaat de opleiding ‘International Food & Agribusiness’ van start en Bekkers is er als docent bij betrokken.

International Week

Het project International Week is mede mogelijk gemaakt door het programmateam Internationalisering van de Groene Kennis Coöperatie.

Subsidie

Groene Impuls, ZLTO en gemeente Den Bosch

Projectperiode

November 2008

Contact

Neeltje Bekkers, HAS Den Bosch
N.Bekkers@hasdb.nl

Laura Lap

L.Lap@hasdb.nl